

AUDITERING AV ÅBO AKADEMI

Författare **Birgitta Bergvall-Kåreborn, Alexander Bargum, Marie Nørvåg, Max Scheja & Mirella Nordblad. Åbo Akademis självvärdering (red.) Ole Karlsson**

Publikationsår **2022**, NCU:s publikation **18:2022**

Språk **Svenska**

ISBN **978-952-206-738-8 pdf**

1.2 Genomförande av utbildning

- Högskolans självvärdering

Strukturerade processer för antagning och tillgodoräknande

Antagningen styrs av nationella regler och överenskommelser. ÅA:s examensstadga och reglemente om forskarutbildningen preciserar processen. I grundutbildningen beslutar styrelsen om ÅA:s årliga antagningsmål. Rektor godkänner en årlig antagningsplan, som fastställer hur antagning genomförs, inkl. behörighetskrav, urvalsprocess och separata antagningar (ÖPU-leden, nordiska sökande). På ÅA:s antagningssidor och i den nationella portalen Studieinfo finns information om utbildningarna, antagningskriterier och hur man söker. ÅA:s antagningsexperter hjälper sökandena genom processen. Sökande får antagningsbeslutet via Studieinfo, inkl. upplysning om omprövningsmöjlighet. ÅA ger ut information om poänggränser och sökandens ansökan i förhållande till dem.

ÅA har i instruktionen för examination och bedömning (EB) fastställt riktlinjerna för tillgodoräknande, inkl. begränsningar och examinationsansvar. Hur personal och studerande praktiskt ska utföra processen preciserar på anvisningssidor på intranätet. Under 2022 tas en modul i bruk i studieplaneringsverktyget Peppi som kommer att likrikta ansöknings- och behandlingsprocessen.

Alla nya studerande får information om hur man kan söka om tillgodoräknande. Tillgodoräknande kan göras för formellt och icke-formellt lärande som ägt rum före eller under studierna. Tillgodoräknande av avlagda kurser bedöms utgående från jämförelse av lärandemålen. Icke-formellt lärande examineras utgående från ansökan och kompletteras med t.ex. en reflekterande diskussion mot kursens lärandemål. Studerandena bör få mer information om möjligheten till tillgodoräknande av icke-formellt lärande. Den här formen av tillgodoräknande kommer att öka och behöver tydligare riktlinjer för lärarna, för att garantera likabehandling. ÅA är med i

utvecklingen av verktyg (se Yoop.fi och Nordic Quality Compass) för identifiering av kunnande.

Lärandemålsinriktad, aktiverande undervisning och examination

Enligt EB ska lärandemål formuleras och kommuniceras för varje kurs. Lärarna ska också presentera lärandemålen i början av kursen för att stöda ett målinriktat lärande. Genom personalutbildning erbjuds alla lärare möjlighet att utveckla sina färdigheter i att skriva och använda lärandemål. Fakultetens granskning av kursbeskrivningarnas innehållskvalitet har identifierats som en brist och olika modeller utreds för att stöda utbildningarna och lärarna i det här utvecklingsarbetet.

EB styr undervisningen och examinationen utgående från likabehandlingsprincipen. Lärarna ska planera undervisningsaktiviteter och examinationsuppgifter som är konstruktivt länkade till lärandemålen. Teori och praktik kopplas samman via t.ex. laborationer, case-studier, fältstudier och praktik.

Inom ÅA finns en nära kontakt mellan lärare och studerande. Enkätresultat visar att tröskeln att ta kontakt är låg. Feedback på lärandet ges även skriftligt i Moodle. Individualiserad feedback har automatiserats genom självriktade test och användning av bedömningsmatriser. I ökande grad bygger kurserna på aktiverande metoder som gruppövningar, flipped learning och kontinuerlig examination (t.ex. kortare inlämningsuppgifter och mellantentamina). Via studentresponssystemet följs upp att t.ex. undervisning och examination stöder uppnåendet av lärandemålen och om arbetsmängden varit i balans. (SKU åk 3/2021: 121 av 180 ansåg att arbetsbördan i kurserna varit lämplig).

Utbildningsprogram med inbyggd valfrihet och flexibilitet

I de flesta kandidat- och magisterprogrammen väljer studeranden själv biämnen från andra utbildningar för att profilera sin examen. Ökad digitalisering har förbättrat flexibiliteten att studera gränsöverskridande, t.ex. kan föreläsningarnas innehåll spelas in eller man kan delta på distans, men kan också leda till utökad arbetsbörda för lärarna. Vissa kurser erbjuds flera gånger under året och i flera format (närundervisning/självstudiekurs). Studerande kan också ta kurser via Öppna universitetet med undervisning på kvällar eller veckoslut.

Studerandena kan också ta kurser vid andra högskolor. I Åbo och Vasa har studerandena via avtal utan kostnader för ÅA kunnat ta kurser i regionens andra högskolor redan länge. Systemet ersätts 2022 med ett nationellt system för korsstudier. En ny modul i studieplaneringsverktyget Peppi kommer att medföra förenklade processer för anmälan och registrering av studiepoäng för korsstudier.

Mångsidigt stöd under hela studiegången

ÅA har en bred palett av stöd och självhjälp för studerandena. Inledande kursen Akademiska studiefärdigheter är obligatorisk i alla kandidatutbildningar. Studierådgivare, personliga egenlärare och utbildade studenttutorer ser till att studierna kommer igång och finns till hands

under studierna. För praktikperioden utses en praktikhandledare på verksamhetsplatsen. För examensarbetet utses en handledare och det ordnas seminarier. Det finns också digert stödmaterial för examensarbetsprocessen. Studiepsykologerna erbjuder extra stöd för examensarbetet (kand- och gradugrupp för fakultetsöverskridande gruppstöd, guide för att möta de vanligaste utmaningarna i skrivprocessen). I forskarutbildningen har varje doktorand en huvud- och en bihandledare och forskningskoordinatorer till stöd under hela studiegången. ÅA ska testa studentenkäten HowULearn 2022 med automatiserad återkoppling om självhjälp och stödformer till studeranden baserat på svarsanalys.

Styrkor

- Tydliga processer för antagning och tillgodoräknade
- Många olika examinationsformer används
- Fria biämbnesval och goda korsstudiemöjligheter för profilering av examen
- Mångsidig och personlig studierådgivning

Utvecklingsområden

- Öka kännedomen om möjligheten till tillgodoräknade av icke-formellt lärande och tydligare anvisningar för lärarna
- Systematisk granskning av kursbeskrivningarna
- Balans mellan studerandenas önskemål på flexibla studier och lärarnas arbetsbörda

1.2 Genomförande av utbildning

- Auditeringsgruppens bedömning

Flexibiliteten i studierna och de korta avstånden mellan lärare och studerande är Åbo Akademis styrkor

Det finns en systematik och öppenhet i förfarandena som berör antagning av studerande, erkännande av kompetenser, studietakt och avläggande av examina. De studerande uppvisar påtagligt engagemang i de egna studierna och det framgår av både självvärderingen och intervjuerna samt workshopparna att de överlag ges möjligheter att aktivt och målinriktat engagera sig i den egna lärprocessen, få återkoppling på sitt lärande och erbjuds stöd som främjar en smidig studiegång. Det fanns en tydlig pedagogisk medvetenhet hos lärarna men också hos de studerande som deltog i workshopparna, vilket tyder på en aktiv dialog vad gäller pedagogiska frågor i undervisningen. De studerande redovisade positiva erfarenheter av studerandeaktiverande undervisningsformer och de talade om mångsidiga och interaktiva metoder för lärande och kontinuerlig bedömning. Det framgick också av studerande- och lärarworkshopparna att studerande tidigt i studierna ges möjlighet att reflektera över sin studiegång och planera denna så att frågor om arbetslivsrelevans på ett fruktbart sätt synliggörs. Överlag gav workshopparna ett intryck av engagerade lärare som bryr sig om utbildningens kvalitet och de studerande.

En av styrkorna i att studera vid Åbo Akademi som identifierades av både studerande och lärare är flexibiliteten i utformningen av den egna examen samt arbets- och studiesätten. Möjligheten att kombinera examensstudier med studier vid Öppna universitetet, utbudet av språkstudier samt kursen Akademiska färdigheter uppskattades också av flera studerande. Flera studerande hade positiva erfarenheter av stödet i avhandlingskedet. I lärarnas workshopsvar fanns också

exempel där lärare fångat upp studerande som upplevt utmaningar i att slutföra sina studier och på ett berömligt sätt stött dem i avhandlingsprocessen. Avhandlingsprocessen på magisternivå verkar välstrukturerad med tydliga etapper på basis av de examensstrukturer som granskades i Studiehandboken.

Många utbildningar arbetar uttalat med studerandeaktiverande undervisningsformer, för att på så sätt uppmuntra till aktiv bearbetning av undervisningsmaterial, vilket de studerande överlag upplever som gynnsamt för den egna lärprocessen. I de studerandes positiva erfarenheter av utbildningen framhövdes lärarens roll i lärprocessen. Ytterligare en styrka är det påtagliga engagemang som framkommer i lärarworkshopparna där lärare på ett insiktsfullt sätt reflekterar över betydelsen av att kontinuerligt utveckla den egna undervisningspraktiken för att skapa förutsättningar för de studerandes lärande.

Åbo Akademis styrka är dess litenhet och närheten till lärare och professorer lyftes fram under besöket som en fin del av universitetet. Avstånden är korta och lärarna känner sina studerande, vilket skapar god sammanhållning. De studerande uttryckte sig positivt kring systemet med egenlärare och auditeringsgruppen ser en särskild styrka i egenlärarsystemet. Det ger de studerande möjlighet till täta kontakter med lärare och underlättar kontinuerlig uppföljning av studie- och lärprocesser. De studerande vittnar också om "låga trösklar" för att ta kontakt med lärare när de behöver stöd i sina studier, vilket skapar goda förutsättningar att följa upp och adressera både motgångar och framgångar i lärprocesserna.

Också de internationella studerande talade om bra stöd när man anlände till universitet och för studierna. De uppskattade kontinuerliga diskussioner med egenlärare och tutor och att man tar deras frågor och utmaningar på allvar. De internationella studerande har en del språkutmaningar när det gäller att ta del av information, och det finns ett uttalat behov av mer aktuell information om olika möjligheter för internationella studerande. I intervjun med studeranderepresentanter nämndes kommunikationen till internationella studerande också som ett utvecklingsområde.

För doktorander är det en stor fördel att vara med i forskarnätverk inom Åbo Akademi, där forskningsnivån är hög och doktoranderna får ta del av god forskningspraxis. Doktoranderna uppskattade också flexibiliteten i sina studier inklusive möjligheterna att påverka och skraddarsy studier vid behov. Samtidigt önskade doktoranderna mer struktur i doktorandprogrammet.

Åbo Akademis studerande har god tillgång till studierådgivning och övrig administration. Allmänt verkar det vara lätt för de studerande att hitta stöd. Enligt auditeringsintervjuerna arbetar stödtjänsterna målmedvetet och aktivt för att erbjuda stöd till studerande och fånga upp grupper av studerande med behov av extra stöd. Ett gott exempel är projektet Nystart som hade fokus på studerande som börjat sina studier i början av pandemin 2020. Ett antal studerande kontaktades personligen och gavs information om vad de kan få hjälp med. I samband med projektet skapades en stödkarta och piloten har utvidgats till andra grupper.

Studerandes erfarenheter om undervisningen varierar

När det gäller utvecklingsområden konstaterar auditeringsgruppen, trots det ovan sagda, att det

förekommer variationer i hur lärare förhåller sig till undervisning på olika nivåer (kandidat-, magister- och doktorsnivå). De studerande hade också mindre positiva erfarenheter exempelvis av oförberedda föreläsare som inte engagerar studerandena i materialet, inte lägger tid på att göra kurserna interaktiva eller försöker förnya och förbättra kursens innehåll. Exempel gavs där lärandemål och inlämningsuppgifter har ändrat under kursens gång. I vissa utbildningar önskade studerandena mångsidigare upplägg vad gäller undervisnings- och examinationsformer i kurser. Det fanns också vissa fall där kontakten med läraren varit bristfällig och det fanns en hög tröskel att ta kontakt. Det verkar vara fråga om enskilda fall, men i små miljöer kan det ha stor betydelse för individuella studerande. En del av de intervjuade doktoranderna upplevde att de inte fått tillräckligt handledningsstöd.

Det verkar därmed finnas ett behov av att se över i vilken utsträckning studerande, inklusive doktorander, får det stöd som behövs för att fullgöra studierna på ett fruktbart sätt. Det finns anledning att aktivt arbeta för en ökad samsyn kring hur olika typer av stödfunktioner används och synliggöra på vilket sätt olika aspekter av undervisningen stöder studerande i deras lärprocesser, även på forskarnivå. Enligt intervjuerna kan det också finnas behov att se över rutiner för likabehandling och inkludering bland annat när det gäller tillgänglighet för studerande med olika typer av funktionsvariationer.

I workshopen önskade några lärare en gemensam diskussion vid universitetet gällande hur övergången från pandemins distansstudier till mer traditionella studier eller hybridstudier bör ske. Det finns ett påtagligt dilemma där alla studerande inte återvänt till campus efter pandemin och vill flexibelt välja hur de genomför kurser, men samtidigt utmanar och belastar hybridundervisningen lärarna. Det finns ett behov att hitta en balans i kurskraven och lärarnas belastning men samtidigt i mån av möjlighet ta i beaktande de studerandes behov av flexibilitet i studierna.